

خاربه خزرده

شماره دوم

ستندبه روزانه سپزدهمین چنتنواره سراسری شتافزکودک ونوجوان - اصفهان

THIRTEEN IRANIAN THEATER FESTIVAL FOR CHILDREN & YOUNG ADULTS ISFAHAN 9-13 NOV. 2006

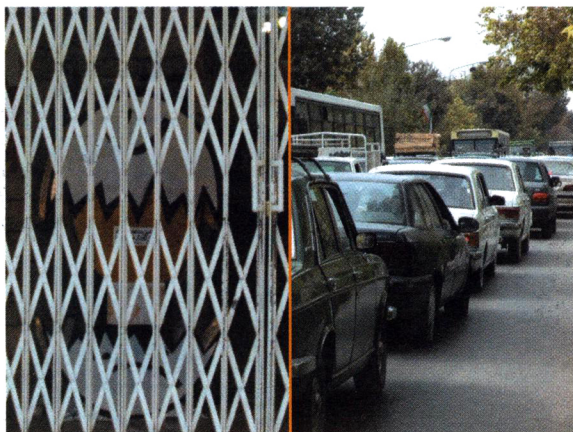
• فیتبله به اصفهان آمد • یک قصه ساده و تنوع خیال • این شماره با: مصطفی رحماندوست، رضا بابک، نقی کامران، کریستین هافمن

چیستا یثربی: تئاتر کودک وقتی تاثیر گذار است که باعث همزاد پنداری در بیننده شود

چیستا یثربی روز جمعه در کارگاه آموزشی تئاتردرمانی و روان‌شناسی شخصیت که در هتل صدف اصفهان برگزار شد با اشاره به اینکه همزادپنداری در تئاتر، نتیجه‌ی تاثیرگذاری محتوا بر بیننده است، گفت: «اساسی‌ترین موضوع در تئاتر، شخصیت‌پردازی است که با استفاده از آن می‌توان شخصیت‌ها را برای مخاطب باورپذیر کرد.» یثربی برداشته‌های متفاوت بیننده از تئاتر را نتیجه‌ی اشکال در کار نویسنده، اجرای بازیگر، کارگردان و یا پیش زمینه‌های ذهنی بیننده دانست که برای حل این مساله می‌بایست در انتخاب نوع اجرا به خواسته‌های مخاطب توجه ویژه‌ای داشت. وی با تاکید بر این که هر داستان شیوه‌ی ارابه‌ی خاصی دارد گفت: «برای رسیدن به این شیوه می‌بایست ابتدا هدف اصلی اجرای نمایش را تعیین کرد و سپس با همکاری اعضای گروه، آن را در همان جهت به اجرا درآورد.» وی با اشاره به تاثیر تئاتردرمانی در حل مشکلات افراد به‌ویژه کودکان و ارابه‌ی چند تکنیک تئاتر درمانی گفت: «نمایشنامه‌ی واقعی است که شخصیت قوی داشته باشد و لازمه‌ی شخصیت پردازی قوی در نمایش، شناخت درست شخصیت نقش و بازیگر است.» این نویسنده با اشاره به نیاز کودکان امروز به سوره‌های جدید در حوزه‌ی تئاتر کودک و نوجوان از ضعف در این حوزه انتقاد کرد و گفت: «فقر موضوعی، اولین مشکل این عرصه از تئاتر است.»

◆ کوتاه از جشنواره

- اولین شماره از نشریه‌ی «گریه‌خنده» ویژه‌ی سیزدهمین جشنواره‌ی تئاتر کودک و نوجوان چاپ و در سطح وسیعی توزیع شد. گفتنی است این نشریه مورد استقبال عموم شرکت‌کنندگان جشنواره قرار گرفت.
- مصطفی رحماندوست، دبیر جشنواره‌ی تئاتر کودک و نوجوان در استودیوی پخش برنامه‌ی تلویزیونی زنده‌رود حضور یافت و اطلاعات بیشتری در خصوص سیزدهمین جشنواره‌ی تئاتر کودک و نوجوان به شهروندان اصفهانی ارائه داد.

- با آغاز به کار سیزدهمین جشنواره‌ی تئاتر کودک و نوجوان در شهر اصفهان علی‌رغم استقبال عموم علاقمندان به ویژه کودکان، در ورودی تالار فرهنگیان هم‌زمان با آغاز اجرای نمایش حسنگ کجایی؟ بسته شد و کسانی که دیرتر رسیدند پشت درهای بسته ماندند.
- استقبال کم‌نظیر مردم به ویژه کودکان و نوجوانان از جشنواره‌ی سیزدهم، خیابان‌های منتهی به محل اجرای نمایش‌ها را با ترافیک سنگینی مواجه ساخت.
- کاتالوگ سیزدهمین جشنواره‌ی تئاتر کودک و نوجوان چاپ و توزیع شد.
- آخرین خبر: از شب گذشته عادل بزوده به جای مرضیه برومند داوری جشنواره را عهده‌دار شد.

نشست مطبوعاتی مسوولان سیزدهمین جشنواره‌ی تئاتر کودک و نوجوان برگزار شد

دکتر مصطفی رحماندوست، دبیر سیزدهمین جشنواره‌ی تئاتر کودک و نوجوان در نشست صبح دیروز گفت: این جشنواره پس از چهار سال وقفه با حمایت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان و با همکاری مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود.

وی به برگزاری کارگاه‌های آموزشی با حضور هنرمندان برجسته‌ی داخلی و خارجی در بخش جنبی این جشنواره اشاره کرد و گفت: «دست‌اندرکاران جشنواره با برگزاری نشست‌های تخصصی، خواستار ایجاد فضایی مناسب برای تعامل هنرمندان و کارشناسان تئاتر می‌باشند دکتر رحماندوست معرفی نمایش‌های شرکت کننده در جشنواره، نشریه‌ی روزانه‌ی گریه‌خنده و ویژه‌ی برنامه‌ی گروه فیتیله در سینما قدس را از دیگر بخش‌های این جشنواره شمرد.» رحماندوست در خصوص اینکه جشنواره‌ها و اتفاقات فرهنگی در اصفهان متولد می‌شوند، رشد می‌یابند و سپس به استان‌های دیگر کشور منتقل می‌شوند گفت: «اینجا سرزمین پرورش و صادر کردن هنر به شهرهای دیگر کشور است.»

در این نشست که روز جمعه برگزار شد مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان نیز طی سخنانی گفت: «برپایی رویدادهای فرهنگی به استمرار و تلاوم با هدف تاثیرگذاری بر هنرمندان و مخاطبان نیاز دارد.»

سید علیرضا حسینی تاکید کرد: «استفاده از توانمندی‌ها و استمرار رویدادهایی از این قبیل، می‌تواند تئاتر کودک و نوجوان را متحول سازد.»

وی خاطر نشان کرد: «حرکت‌های پر هیاهوی جشنواره‌ای که با اتمام جشنواره متوقف شود مفید نخواهد بود. وی افزود: امید است برگزاری برنامه‌های فرهنگی به نفع جامعه باشد و باید به جنبه‌های بستری آن توجه بیشتری شود.»

گفتنی است در این نشست تقی کامران، مدیر اجرایی جشنواره با اشاره به استقبال تماشاگران به ویژه کودکان از این جشنواره گفت: «تالارهای حوزه‌ی هنری، فرهنگیان، هنر و هنرسرای خورشید برای اجرای نمایش‌ها در نظر گرفته شده است.»

خبرنامه

نشریه‌ی روزانه‌ی سیزدهمین جشنواره‌ی سراسری تئاتر کودک و نوجوان
شماره‌ی دوم

۱۳۸۵ آبان ماه - اصفهان پایتخت فرهنگی جهان اسلام

مدیر مسوول: سیدعلیرضا حسینی

جانشین مدیر مسوول: محمدتقی خلیل‌زاده

سردبیر: مریم یزدانی‌پور

همکاران این شماره: پونه خامین، شیرین صمدی، مهسا جزینی، کبری راعی، مرجان ریاحی، لیلا کامران

ویراستار: زهرا فکاری

عکس: حمید راستی، علی محمدی

کلرکاتور: امین شاه‌سیاه

امور هنری، تصویرسازی و اجرا: گروه فرهنگی هنری مسک

لیتوگرافی: آرمان / چاپ: رضوی / صحافی: نوین

با تشکر از همکاری: تقی کامران

۲
گریه / خنده
نشریه روزانه‌ی
سیزدهمین
جشنواره‌ی
سراسری تئاتر
کودک و نوجوان

و کارگاه دیگر «بده‌سازی و خلاقیت در نمایش» است که آقای بهرام شاه‌محمودلو مسوولیت آن را برعهده دارند.

- آیا کتابی مختص جشنواره به چاپ رسیده است؟

بله. یکی از کتاب‌ها، مجموعه مقالاتی است مشتمل بر تجربه‌ی افرادی که سال‌های سال کار تئاتر کرده‌اند و در حدود ۳۶۰ صفحه می‌باشد. کتاب دیگر پنج نمایش‌نامه است که پس از اعلام فراخوان از میان نمایش‌نامه‌های رسیده انتخاب و چاپ شد.

- معمولاً جشنواره‌های بزرگ دنیا به اسم شهری که جشنواره در آنجا برگزار می‌شود شناخته می‌شوند. چرا جشنواره‌های ما به صورت چرخشی در استان‌های مختلف کشور برگزار می‌شود؟ فکر نمی‌کنید این مساله به روند برگزاری جشنواره آسیب برساند؟

با اینکه اصفهان تاکنون بسیار خوب از پس میزبانی جشنواره‌ها برآمده اما من ترجیح می‌دادم جشنواره همه ساله در یک شهر برگزار شود و گردش نباشد. این جشنواره چند سال در همدان، و بعد هم در زاهدان، بم، کرمان، گچساران و شهرهای دیگر برگزار شده است. مسلماً این مساله آسیب بسیاری به جشنواره وارد می‌کند. نه تنها موجب می‌شود که جشنواره در سطح جهانی مطرح نشود بلکه ممکن است ماندگاریش نیز با مشکل مواجه شود.

◆ نه فقط کودکان امروز، بلکه آنان که سال‌هاست کودکی خود را پشت سر گذاشته‌اند اشعار او را به خاطر دارند. یاد آوری صفحه‌ی نازنجی رنگی در کتاب فارسی دوم دبستان، نام او را به ذهن تداعی می‌کند، نام آشنای مصطفی رحماندوست که همواره با لبخندی بر لب پاسخ‌گوی سوالات ما شد. او دوست همه‌ی بچه‌ها و «یار مهربان» کودکی آدم بزرگ‌ها است.

- چرا سیزدهمین جشنواره‌ی تئاتر کودک افتتاحیه نداشت؟

فکر کردیم به جای افتتاحیه‌ی رسمی و خسته‌کننده‌ای که هیچکس خوشش نمی‌آید کارمان را شروع کنیم. افتتاحیه‌ی ما حضور جوجه‌های جشنواره در سراسر اصفهان بود.

- از نظر شما در مقام یک شاعر میزان تعامل ادبیات با تئاتر کودک چقدر است؟ چه میزان از ادبیات کهن استفاده می‌شود و چقدر از تئاتر ما اقتباسی است؟

متأسفانه بین ادبیات و تئاتر کودکان فاصله‌ی بسیاری وجود دارد. ادبیات از نظر متن پیشرفته‌تر است. یکی از آرزوهای من این است که

◆ گفت‌وگو با

مصطفی رحماندوست دبیر جشنواره‌ی تئاتر کودک و نوجوان

تئاتر کودک، در مهد هنر ایران خانه‌ای بگیرد تا اجاره‌نشین نباشد

اصال نیز قرار بود این جشنواره در همدان برگزار شود؛ اما همدانی‌ها اعلام آمادگی نکردند و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی اصفهان با اشتیاق اعلام آمادگی کرد ما هم آن را به نفع بچه‌های مملکت دانستیم. تقاضای من از دست‌اندرکاران برگزاری جشنواره در اصفهان این است که واقعاً به دنبال این باشند که تئاتر کودک، در مهد هنر ایران خانه‌ای بگیرد تا اجاره‌نشین نباشد.

- پیشنهاد شما به عنوان کسی که کودک را می‌شناسد برای ایجاد جذابیت بیشتر در تئاتر کودک چیست؟

به نظر من تئاتر، برای کودکان به اندازه‌ی کافی جذابیت دارد. به دلیل ارتباط زنده با مخاطب بسیار تاثیرگذار است حتا می‌تواند به بچه‌ها الگوی رفتاری بدهد؛ اما متأسفانه، تئاترهایی که مختص کودکان باشد کم است.

- به نظر شما عمده‌ترین مشکل تئاتر کودک چیست؟

قصه‌ی خوب! وقتی نمایش‌نامه خوب باشد مردم از کارها استقبال می‌کنند. ما باید از داستان‌های کهن که زمینه‌ای بسیار غنی برای تئاتر ما ایجاد می‌کنند استفاده کنیم. برگزاری چنین برنامه‌هایی، به کارهای فرهنگی و هنری که در سطح کشور اجرا می‌شود، غنای بیشتری می‌بخشد. امیدوارم روزی برسد که بچه‌ها با پول توجیبی‌شان عهده‌دار اداره تئاتر کودک و نوجوان باشند و این رشته‌ی هنری نیازی به حمایت دولت نداشته باشد. ◆

ادبیات کودک به غنای تئاتر کمک کند و تئاتر نیز پرورش و گسترش به اندازه‌ی ادبیات پیدا کند.

اغلب متن‌های تئاتر کودک ما به ویژه در زمینه‌ی شعر بسیار ضعیف‌اند. باید آشتی عمیق‌بین تئاتر و ادبیات ایجاد شود و تئاتر از دستاوردهای گسترده‌ی ادبیات کودکان غافل نشود.

- موضوعی که در تئاتر برای کودکان جذابیت دارد، استفاده از شعر است؛ اما در تئاتر امروز بیشتر به ریتم توجه می‌شود تا شعر، چه باید کرد؟

ما تلاش می‌کنیم به نویسندگان و کارگردانان تئاتر بگوییم که شعر یک مقوله‌ی جداگانه است. شعر را می‌توان به صورت ریتمیک و آهنگین خواند؛ اما اگر ریتمیک هم خوانده نشود، به خودی خود جاذبه دارد.

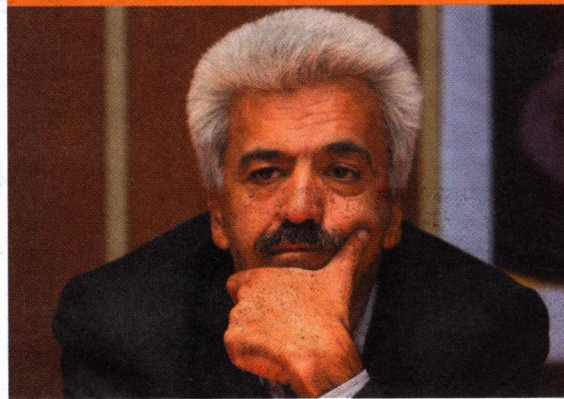
- چگونه می‌توان از جشنواره‌ها برای رفع این معضل استفاده کرد؟

آرزو می‌کنم نویسندگان و کارگردانان تئاتر کودک به ارزش و اهمیت شعر پی ببرند. برای این کار اولین قدمی که برداشتیم تشکیل کارگاه «زبان شعر در نمایش» است که آقای اسدالله شعبانی، شاعر خوب کودکان، آن را اداره می‌کند و برای اولین بار است که از یک شاعر کودک برای برگزاری کارگاه در تئاتر دعوت شده است.

- غیر از کارگاه آقای شعبانی کارگاه دیگری هم تشکیل می‌شود؟

کارگاه «شخصیت‌پردازی در تئاتر درمانی» با حضور خانم چیستا یثربی

داوری تئاتر نیاز به تخصص دارد

سابقه‌ی اجرایی او در برنامه‌های جشنواره‌های به‌ویژه در زمینه‌ی کودک و نوجوان او را بر آن داشت تا مسوولیت مدیریت اجرایی جشنواره را عهده‌دار شود.

تقی کامران، مدیر اجرایی جشنواره، از تبلیغات جشنواره گرفته تا اسکان میهمانان و خلاصه هماهنگی هرآنچه را که به سیزدهمین جشنواره‌ی تئاتر کودک و نوجوان اصفهان مربوط می‌شود بر عهده گرفت. او سعی دارد همه چیز به بهترین نحو انجام شود.

- چرا برای جشنواره‌ی تئاتر کودک از داوران کودک استفاده نشد؟
داوری تئاتر نیاز به تخصص دارد.

- چرا جشنواره‌ها خانه‌های ثابت ندارند؟

تجربه نشان داده پتانسیل موجود در هر استان، گر قالب اجرای برنامه‌ها بروز پیدا می‌کند و بنابراین در جایی ماندگارتر است که تلاش بیشتری برای جذب شود و نیروهای مستعد بیشتری داشته باشد. پیشنهاد من این است که میزبانی هر جشنواره را برای استان‌های مختلف به مدت چهار یا پنج سال به صورت دوره‌ای تعیین کنند تا همه استان‌ها در این تعاملات فرهنگی شرکت کنند و کودکان سراسر کشور بتوانند از این برنامه‌ها بهره‌مند شوند.

- به عنوان مدیر اجرایی جشنواره در حین پیگیری کارها با چه مشکلاتی مواجه شدید؟

البته مشکلاتی وجود داشت که با یاری خدا و با توجه به سوابق کاری گذشته به راحتی قابل حل بود.

- با وجود پتانسیل بالای پایتخت فرهنگی جهان اسلام در انجام پروژه‌های تبلیغاتی چرا باید اقلام تبلیغاتی جشنواره در تهران طراحی شود؟

این مساله به صورت یک فرهنگ درآمده که برای اجرای برنامه‌های بزرگ همه‌ی تصمیم‌گیری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و حتی کارهای مقدماتی و اولیه مثل ساختن آرم یا طراحی پوستر و ... در مرکز انجام شود. البته این تصور نادرستی است چرا که در شهرستان‌ها نیز هنرمندان قابل‌ی وجود دارد که می‌توانند از عهده‌ی چنین کارهای بزرگی برآیند.

- یک خاطره‌ی شیرین از دوران کودکی‌تان:

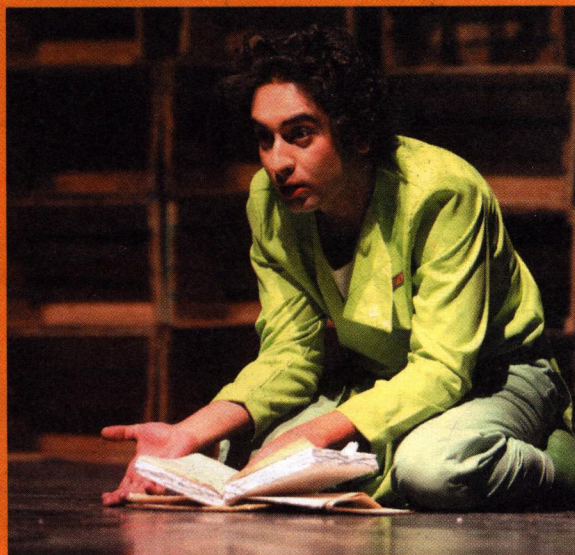
(مدیر اجرایی جشنواره با مکت کوتاهی از دغدغه‌های کاری خارج شد و گذشته‌اش را در ذهن مرور کرد و سپس با لبخند ادامه داد) برای اولین بار که به اصفهان آمدم و از تئاتر آقای ارحام صدر دیدن کردم، با تمام برنامه گریه کردم و از کسی که مرا به تئاتر آورده بود خواستم که تئاتر دوباره اجرا شود تا لحظات خوش نمایش برابم تکرار شود. در آن زمان نمی‌توانستم درک کنم که تکرار برنامه‌های نمایشی امکان‌پذیر نیست و ساعت‌ها برای آن تقاضای کودکان‌هام گریه کردم، اما حالا که یادم می‌آید خنده‌ام می‌گیرد.

نمایش ملک جمشید تلفیقی از مضامین و داستان‌های معروف و مشهور کودکانه است که با استفاده‌ی هوشمندانه از قهرمانان این داستان‌ها، نمایش و مخاطبش را به چالشی شیرین دچار می‌کند. داستان نمایش دارای وحدت مکان، زمان و موقعیت نیست از آن رو از امکاناتی استفاده شده که به راحتی می‌تواند با تغییر موقعیت فیزیکی خود، کنش‌نمایش را عوض کند. حرکت بازیگران روی صحنه به صورت ترکیبی، انتخاب شده که به صحنه عمق می‌بخشد. دکور این نمایش با کوچک ساختن ماکت‌ها مثلاً ماکت قصر، تصویری درست از فضا در ذهن مخاطب ایجاد می‌کند. دانای کل بودن جمشید در سرنوشت قهرمان‌های داستان‌های دیگر کشمکش دلنشین می‌آفریند. این نمایش، مناسب گروه سنی نوجوان است و تلاش گروه اجرایی در متمایز جلوه دادن این نمایش از دیگر نمایش‌ها کاملاً مشهود می‌باشد.

محلمهدی عسگرانی

تحلیل نمایش ملک جمشید

تصویری درست در ذهن مخاطب

تحلیل نمایش یک قصه‌ی عروسکی

یک قصه‌ی ساده و تنوع خیال

این نمایش با استفاده از تکنیک‌های مختلف نمایش عروسکی، فضایی متنوع را در خیال تماشاگران به تصویر می‌کشد. استفاده از عروسک‌های میله‌ای، دستکشی، نخ‌ی و نیز به کار بردن تئاتر سایه و عروسک، رویای کودکان را به دنیایی پرهیجان و شاداب هدایت می‌کند. نمایش، با خلق موقعیت‌های ساده کودکان را به خوبی با خود همراه می‌کند و سبب می‌شود که کودکان در تمامی لحظات نمایش، واکنش‌های منطقی خود را ابراز دارند. فضا سازی مناسب با موسیقی و افکت‌های صوتی سبب به وجود آمدن رویایی شاد و کودکانه می‌شود. استفاده از سایه بازی برای حرف‌های مخفیانه و درک صحیح موقعیت در این نمایش تنوع بصری ایجاد می‌کند. بازیگران این نمایش سعی می‌کنند کودکان را با سوالها و حرکات خود به ابراز عقیده و دارند تا فرایند هدایت پنداری به درستی انجام شود.

نکته‌ی قابل توجه در این نمایش این است که کارگردان خود را با داستان و عروسک‌هایش به طور سطحی درگیر می‌کند و از پیچیده کردن آنها می‌کاهد. همین امر سبب می‌شود که این نمایش در میان گروه سنی نوجوان از اقبال کمتری برخوردار گردد.

● در حاشیه‌ی نشست مطبوعاتی مسوولان جشنواره: بیش از ۲۰ دقیقه از این نشست به بررسی دلایل عدم برگزاری «جشنواره‌ی فیلم کودکان و نوجوانان» در اصفهان اختصاص یافت. گفتنی است حضور خبرنگاران از رسانه‌های مختلف خبری به همراه عکاسان خبری قابل توجه بود.

● بازیگر تعزیه بچه‌ها را ترساند

نمایش بازیگر تعزیه که در نخستین روز جشنواره، در هنرسرای خورشید به روی صحنه رفت، برای گروه نوجوان، طراحی شده است. تعدادی از دانش‌آموزان دبستانی و پیش‌دبستانی که برای تماشای این نمایش توسط مربیان به هنرسرای خورشید آمده بودند، با دیدن وسایل تعزیه، همچون شمشیر و کلاه خود ترسیدند. امیدوارم این نکته از این پس مورد توجه قرار گیرد و نوع مخاطب هر نمایش، پیش از اجرا اعلام شود.

فیتله شب گذشته، اصفهان را روشن کرد

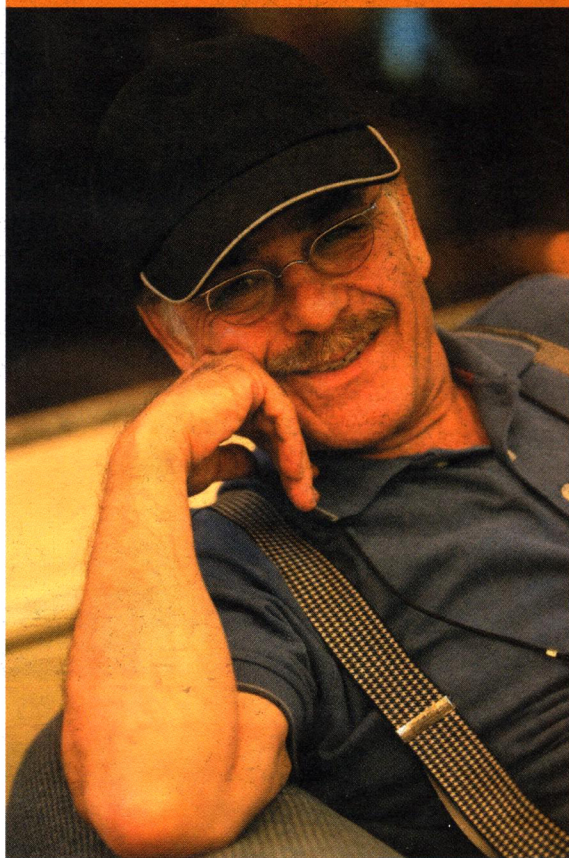
بالاخره گروه فیتله به اصفهان آمد و فیتله‌ای‌ها در میان نور و شادی و هیجان و فضایی کودکانه برنامه‌ی خود را در سینما قدس آغاز نمودند. در این برنامه سرود، نمایش، مسابقه و هرآنچه محمدمسلمی، حمید گلی و علی فروتن را نزد بچه‌ها محبوب و دوست‌داشتنی کرده است، به خوبی اجرا شد و مورد استقبال بی‌نظیر کودکان و حتی بزرگ‌ترها قرار گرفت.

- گروه فیتله، امروز میهمان کودکان خمینی شهری نیز خواهند بود.
- استقبال زیاد کودکان اصفهانی، سبب پشت در ماندن بسیاری از کودکان بلیت به دست و مشتاق برنامه شد. گفتنی است این برنامه، به علت اتمام فیلم سینمایی رأس ساعت ۲۰/۳۰ و ازدحام بیش از حد جمعیت با ۴۵ دقیقه تأخیر آغاز شد.

عاشق کار در حوزه‌ی

کودکم

رضا بابک بیش از ۲۰ سال است کار کودک نکرده؛ اما عاشق تئاتر، سینما و تلویزیون کودک است. خودش می‌گوید اگر می‌شد و امکان داشت، همه کارهایش را رها می‌کرد و فقط در حوزه‌ی کودک فعالیت می‌کرد. اما حالا...

رضا بابک عضو کانون تازه تاسیس تئاتر کودک امیدوار است با ایجاد این کانون کم‌کم بارقه‌های درخشش تئاتر کودک در بطن هنر تئاتر کشور دمیده شود.

گفت‌وگویی ما با او را می‌خوانید.

- وضعیت تئاتر و نمایشنامه‌ی کودک را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

هنر تئاتر کودک به هر صورت هنر فقیری است، و از آن به خوبی حمایت نمی‌شود. کسانی که به کار در این حوزه علاقه‌مندند تنها از روی ذوق و علاقه کار می‌کنند. درحالی که اگر از آنها حمایت شود و راهنما داشته باشند می‌توانند کارهای حرفه‌ای خوبی انجام دهند. به نظر من در سال‌های گذشته تحول چشمگیر و عمیقی در تئاتر کودک رخ نداده است. کارهای روی صحنه مشابه نمونه‌های ۳۰ و ۴۰ سال گذشته است. شاید اثر شایسته‌ای هم ایجاد شده باشد اما تداوم پیدا نکرده است. به هر حال ناامید نیستیم چون معتقدیم اگر قرار باشد کشورمان متحول شود، باید کودکان را آموزش داد و آن هم هیچ راهی جز پرداختن به هنر ندارد.

- جشنواره‌ی تئاتر کودک پس از چند سال وقفه، امسال در اصفهان برپا شده آیا می‌توان این حرکت را همان بارقه‌ها یا چرخه‌های امیدی دانست که شما بدان اشاره کردید؟

توقف در برپایی جشنواره به معنی جدی گرفته نشدن آن است. گرچه در حال حاضر افرادی با حسن‌نیت دور هم جمع شده‌اند و قصد دارند تئاتر کودک را دوباره زنده کنند. ما هم از این اتفاق خجسته حمایت می‌کنیم. اصلاً حضور ما در جشنواره به همین دلیل است، یعنی که آماده‌ی حضور و فعالیتیم.

اصفهان در برپایی جشنواره و برنامه‌ریزی سال‌ها زحمت بسیاری کشیده است. در واقع همین که اصفهان متولی این قضیه شده یعنی شهادت حضور و ورود به عرصه‌ی تئاتر کودک را داشته است. از اینکه این جشنواره در اصفهان برپا شده خوشحالم. این شروع دوباره‌ای است برای گروه‌های مستعدی که عاشق کار در حوزه‌ی تئاتر کودک‌اند.

- شما عضو کانون تئاتر کودک هستید این کانون برای بهبود وضعیت تئاتر کودک، غیر از برپایی این جشنواره چه تدابیر دیگری اندیشیده است؟ افراد متخصصی با حسن نیت دور هم جمع شده‌اند و امیدوارند که اوضاع تغییر کند کارهای تئوریک خاصی انجام شده که قرار است در آینده به مرحله‌ی اجرا درآیند.

حرفه‌ای شدن در کار کودک نیازمند تداوم و حمایت است؛ و کانون تئاتر کودک جلساتی با نهادهای متولی توسعه، رشد و آموزش تئاتر کودک داشته است. نهادهایی مثل آموزش و پرورش که مکانی برای رشد و پرورش مخاطبان می‌باشد و حاصل این جلسات ایده‌های خوبی است که در صورت استقبال شاید بتوان به نتایج خوبی رسید.

- کارهای آرایه شده در جشنواره را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ تئاترها، شبیه کارهای ۳۵ سال قبل است، حتا ضعیف‌تر. این وقفه طولانی، که در روند رشد تئاتر کودک نیازمند جبران است.

- برخی معتقدند مشکل تئاتر کودک نبود نمایش‌نامه و نمایش‌نامه نویس خوب است...! نظر شما چیست؟

من چنین ذهنیتی ندارم. بسیاری از آثار ادبیات داستانی ما، جهانی است، می‌توان از همین‌ها کمک گرفت. می‌توان گروه‌های نویسندگی تشکیل داد تا روی اثر یا موضوعی کار کنند. به نظر من این‌که ما نمایش‌نامه‌نویس کودک نداریم بهانه است. اگر از کار کودک حمایت بیشتری شود، نمایش‌نامه نویس خوب هم خواهیم داشت.

- شما کار جدیدی در حوزه‌ی تئاتر کودک داشته‌اید؟ آخرین کار من در صحنه‌ی تئاتر کودک به سال‌های اول دهه‌ی شصت برمی‌گردد. ۲۵ سال است در این حوزه کار نکرده‌ام. فقط تعدادی کار تلویزیونی با همکاری خانم برومند داشته‌ام.

- آقای بابک شما تا چه اندازه به کار در حوزه‌ی تئاتر کودک علاقه‌مندید؟ اگر می‌توانستم در زمینه‌ی تئاتر، سریال و تله تئاتر کودک کار کنم، سایر کارهایم را رها می‌کردم و فقط به این کار می‌پرداختم؛ اما افسوس که هر بار خواستم اثری در این زمینه بیافرینم مشکلات سر راه انگیزه و انرژی‌ام را از من گرفت.

آخرین اخبار تغییرات جدول برنامه‌های جشنواره:

- به اطلاع شرکت کنندگان و میهمانان محترم جشنواره می‌رساند، علیرغم تلاش برای ارسال به هنگام وسایل صحنه‌ی گروه‌های نمایشی صربستان به علت تاخیر ۲۴ ساعته در گمرک مرزی، دکور گروه‌های خارجی با تاخیر به اصفهان وارد می‌شود و بر این اساس تغییر در جدول اجرایی جشنواره بدین شرح اعلام می‌گردد:
- اجرای نمایش سرآشیز در تالار هنر روز شنبه در دو نوبت ۱۶ و ۱۹/۳۰
- اجرای نمایش رویای یک گل در تالار هنر روز دوشنبه در دو نوبت ۱۱ و ۲۰/۳۰

• اصلاحیه

در نخستین شماره‌ی گریه‌خنده نام آقای داوود بهمنی، کارگردان نمایش حسنگ کجایی؟ به اشتباه بهمن داوودی درج شده بود که ضمن پوزش اصلاح می‌گردد.

گزارشی از دومین روز برگزاری

جشنواره

کارگردان برجسته‌ی تئاتر کودک از کشور آلمان: ♦

گروه‌های نمایشی، در دومین روز جشنواره، کار خود را از ساعت ۱۵ آغاز کردند و با توجه به تعطیلی مدارس، تماشاگران کمتری در سالن‌ها حضور یافتند.

♦ «یک قصه‌ی عروسکی» به نویسندگی و کارگردانی وحید خدایاری، کاری از گروه نمایشی «طعم رویا» در تالار حوزه‌ی هنری، روی صحنه رفت. این نمایش به خوبی توانست تعداد اندک کودکان حاضر در سالن را با خود همراه سازد. صدای جیغ و خنده‌ی هم‌زمان بچه‌ها، بزرگ‌ترها را نیز به وجد آورد. یک قصه‌ی عروسکی، داستان عروسکی به نام گرگک است که از اینکه نقشه‌هایش در آخر قصه‌ها، نقش برآب می‌شود، خسته شده است. او تصمیم می‌گیرد نمایش را آن‌طور که دوست دارد به پایان برد. تالار هنر نیز از ساعت ۱۶ میزبان نمایش ملک جمشید به نویسندگی و کارگردانی امیر مشهدی‌عباس کاری از گروه نمایشی، هفت، پنج، یک بود. ملک جمشید برای گروه نوجوان طراحی شده. این نمایش، داستان پسری است که تصمیم می‌گیرد قصه‌ی ناتمامی را با شخصیت‌های آشنا و شناخته‌شده‌ای همچون مبارک، دختر کبریت‌فروش و ... به اتمام رساند. مشهدی‌عباس، هدف اصلی این نمایش را ترویج فرهنگ قصه‌سازی برای کودکان دانست.

تئاتر در تربیت کودکان نقش حیاتی دارد

کریستین هافمن، کارگردان برجسته‌ی تئاتر کودک از کشور آلمان و مهمان جشنواره‌ی تئاتر کودک طی اولین نشست خود در نخستین شب جشنواره گفت: «تئاتر یک مساله‌ی لوکس و فانتزی است که برای زنده ماندن کم اهمیت و برای زندگی بهتر داشتن، ضروری است.» وی با اشاره به نقش تئاتر در زندگی کودکان اظهار داشت: «تئاتر در تربیت کودکان نقش حیاتی دارد. کودکان هنگام درگیر شدن با تئاتر، خلاقیت و استعدادشان تحریک شده و وارد دنیای وسیع‌تری می‌شوند.»

وی افزود: «کودک باید تئاتر بازی کند تا استعدادهایش شکوفا شود. او باید در جریان بازی قرار گیرد نه فقط نظاره‌گر کار بزرگسالان باشد. زیرا در این صورت اثرگذاری تئاتر در کودکان بسیار کم‌رنگ خواهد بود.»

دکتر هافمن گفت: «اینکه بزرگ‌ترها برای کودکان تئاتر تهیه می‌کنند و نظر آنها را در این رابطه نمی‌خواهند اشتباه است.» وی با اشاره به رفتار کودکان در طول شبانه‌روز بیان داشت: «رفتار بچه‌ها در هر روز و بازی والدین با آنها یک نوع الگو محسوب می‌شود که بچه‌ها از آن درس می‌گیرند.»

به اعتقاد وی تئاتر یک تعامل است که کودک از آن سازش با هم نوع را می‌آموزد.

♦ نمایش «سببی که نصف نشد» به نویسندگی و کارگردانی مجتبی محمدی و کاری از گروه هنری پاکان ساعت ۱۵ در تالار فرهنگیان روی صحنه رفت. این نمایش داستان درخت سببی است که روی مرز زمین‌های همسایه رشد می‌کند. دو همسایه که با هم روابط خوبی داشته‌اند، برای تصاحب درخت با هم درگیر می‌شوند. سرانجام این مشکل با کمک دختران این دو همسایه حل می‌شود. گفتنی است، گروه هنری پاکان علاوه بر فعالیت در زمینه‌ی تئاتر کودک، در عرصه‌های دیگری همچون عروسک‌سازی، آهنگ‌سازی و انتشار شعر و نمایش‌نامه برای کودک نیز فعالیت می‌کنند.

♦ نمایش «یک دختر و یک پسر سرباز» نیز به نویسندگی محمدرضا کوهستانی و کارگردانی احمد سلیمانی، کاری از کانون نمایش کودک و نوجوان حوزه‌ی هنری استان قم ساعت ۱۵ در هنرسرای خورشید اجرا شد. «یک دختر و یک سرباز» داستان دختر بچه‌ای است که از عروسک‌هایش برای مبارزه با هیولا کمک می‌گیرد. اما تنها عروسک سرباز می‌تواند هیولا را از پای درآورد. سلیمانی در مورد این نمایش می‌گوید: «سعی ما بر این بوده تا شخصیت‌هایی را انتخاب کنیم که برای کودکان آشنا باشند و بتوانند به راحتی با کودک ارتباط برقرار کنند.»

• در منزل شما نابغه‌ی کوچکی زندگی می‌کند، وی مستعد فراگیری است، او را به حال خود رها نکنید.